

S. PIUS PAPA X

IUSIURANDUM CONTRA ERRORES MODERNISMI

CRACOVIAE 2020

www.ultramontes.pl

Iusiurandum contra errores modernismi ⁽¹⁾

[Ex Motu proprio «Sacrorum antistitum», 1. Sept. 1910.]

S. PIUS PAPA X

Ego . . . firmiter amplector ac recipio omnia et singula, quae ab inerranti Ecclesiae magisterio definita, adserta ac declarata sunt, praesertim ea doctrinae capita, quae huius temporis erroribus directo adversantur.

Ac primum quidem: Deum, rerum omnium principium et finem, naturali rationis lumine *per ea quae facta sunt* (2), hoc est, per *visibilia* creationis opera, tamquam causam per effectus, certo cognosci, adeoque demonstrari etiam posse, profiteor.

Secundo: externa revelationis argumenta, hoc est facta divina, in primisque miracula et prophetias admitto et agnosco tanquam signa certissima divinitus ortae christianae religionis, eademque teneo aetatum omnium atque hominum, etiam huius temporis, intelligentiae esse maxime accommodata.

Tertio: firma pariter fide credo Ecclesiam, verbi revelati custodem et magistram, per ipsum verum atque historicum Christum, cum apud nos degeret, proxime ac directo institutam eandemque super PETRUM, apostolicae hierarchiae principem, eiusque in aevum successores aedificatam.

Quarto: fidei doctrinam ab Apostolis per orthodoxos Patres eodem sensu eademque semper sententia ad nos usque transmissam, sincere recipio; ideoque prorsus reicio haereticum commentum evolutionis dogmatum, ab uno in alium sensum transeuntium, diversum ab eo, quem prius habuit Ecclesia; pariterque damno errorem omnem, quo, divino deposito, Christi Sponsae tradito ab eaque fideliter custodiendo, sufficitur philosophicum inventum, vel creatio humanae conscientiae, hominum conatu sensim efformatae et in posterum indefinito progressu perficiendae.

Quinto: certissime teneo ac sincere profiteor, fidem non esse caecum sensum religionis e latebris *subconscientiae* erumpentem, sub pressione cordis et inflexionis (3) voluntatis moraliter informatae, sed verum assensum intellectus veritati extrinsecus acceptae *ex auditu*, quo nempe, quae a Deo personali, creatore ac Domino nostro dicta, testata et revelata sunt, vera esse credimus, propter Dei auctoritatem summe veracis.

Me etiam, qua par est, reverentia subicio totoque animo adhaereo damnationibus, declarationibus, praescriptis omnibus, quae in Encyclicis litteris «*Pascendi*» et in Decreto «*Lamentabili*» continentur, praesertim circa eam quam historiam dogmatum vocant.

Idem reprobo errorem affirmantium, propositam ab Ecclesia fidem posse historiae repugnare, et catholica dogmata, quo sensu nunc intelliguntur, cum verioribus christianae religionis originibus componi non posse.

Damno quoque ac reicio eorum sententiam, qui dicunt christianum hominem eruditorem induere personam duplicem, aliam credentis, aliam historici, quasi liceret historico ea retinere, quae credentis fidei contradicant, aut praemissas adstruere, ex quibus consequatur, dogmata esse aut falsa aut dubia, modo haec directo non denegentur.

Reprobo pariter eam Scripturae sanctae diiudicandae atque interpretandae rationem, quae, Ecclesiae traditione, analogia fidei et Apostolicae Sedis normis posthabitis, *rationalistarum* commentis inhaeret, et critice textus velut unicum supremamque regulam haud minus licenter quam temere amplectitur.

Sententiam praeterea illorum reicio, qui tenent, doctori disciplinae historicae theologicae tradendae aut iis de rebus scribenti seponendam prius esse opinionem ante conceptam sive de supernaturali origine catholicae traditionis, sive de promissa divinitus ope ad perennem conservationem uniuscuiusque revelati veri; deinde scripta Patrum singulorum interpretanda solis scientiae principiis, sacra qualibet auctoritate seclusa, eaque iudicii libertate, qua profana quaevis monumenta solent investigari.

In universum denique me alienissimum ab errore profiteor, quo *modernistae* tenent in sacra traditione nihil inesse divini, aut, quod longe deterius, pantheistico sensu illud admittunt, ita ut nihil iam restet nisi nudum factum et simplex, communibus historiae factis aequandum: hominum nempe sua industria, solertia, ingenio scholam a Christo eiusque Apostolis inchoatam per subsequentes aetates continuantium.

Proinde fidem Patrum firmissime retineo et ad extremum vitae spiritum retinebo, de charismate *veritatis certo*, quod est, fuit eritque semper in *episcopatus ab Apostolis successione* (4); non ut id teneatur, quod melius et aptius videri possit secundum suam cuiusque aetatis culturam, sed ut *nunquam aliter credatur, nunquam aliter* intelligatur absoluta et immutabilis veritas ab initio per Apostolos praedicata (5).

Haec omnia spondeo me fideliter, integre sincereque servaturum et inviolabiliter custoditurum, nusquam ab iis sive in docendo sive quomodolibet verbis scriptisque deflectendo. Sic spondeo, sic iuro, sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei Evangelia.

Henricus Denzinger, *Enchiridion symbolorum, definitionum et declarationum de rebus fidei et morum*, quod a Clemente Bannwart denuo compositum iteratis curis edidit Iohannes Bapt. Umberg S. J. (Professor in Universitate Oenipontana). Editio 18-20. Friburgi Brisgoviae MCMXXXII (1932), pp. 595-597 (nn. 2145-2147). (a)

Imprimi potest

Viennae, die 10 Febr. 1932

ALOISIUS ERSIN S. J.

Praep. Prov. Austriae

Imprimatur

Friburgi Brisgoviae, die 7 Maii 1932

d. m.

RÖSCH

Notae:

- (1) Acta Apostolicae Sedis, 2 (1910), 669 sqq.
 - (2) Cf. Rom 1, 20.
 - (3) *Forte legendum*: inflexione.
 - (4) S. Irenaeus, *Adversus haereses*, 4, c. 26, 2 [MG 7, 1053 C].
 - (5) Tertullianus, *De praescriptione haereticorum*, c. 28 [ML 2, 40].
 - (a) Cf. 1) Św. Pius X, Papież, [*Przysięga antymodernistyczna*](#).
 - 2) Valentinus Zubizarreta OCD, Archiepiscopus, [*De modernismo \(O modernizmie\)*](#).
 - 3) P. Christianus Pesch SI, a) [*Compendium Theologiae dogmaticae*](#): 1. [*De praescriptione theologica*](#). 2. [*Iesus Christus docuit integram suam doctrinam omnibus hominibus necessario amplectendam esse*](#). 3. [*Christus voluit, ut ecclesia a se fundata usque ad finem mundi permaneret*](#). 4. [*De usu rationis humanae in theologia*](#). 5. [*De certitudine providentiae divinae*](#). 6. [*Quo sensu Beata Virgo Maria sit mediatrix inter Deum et homines*](#). 7. [*Modernismus*](#). b) *Praelectiones dogmaticae*: 1. [*De ecclesia, corpore Christi mystico*](#). 2. [*De differentia fidei in catholicis et in asseclis sectarum*](#). 3. [*Ecclesia est infallibilis in canonizatione sanctorum*](#). 4. [*De distinctione inter sedem et sedentem*](#). 5. [*De papa dubio*](#). 6. [*Num possint esse athei*](#).
 - 4) P. Parthenius Minges OFM, a) [*Compendium Theologiae dogmaticae specialis*](#). b) [*Compendium Theologiae dogmaticae generalis*](#). c) [*Falsa systemata de relatione inter fidem et rationem. Modernismus*](#).
 - 5) P. Ferdinandus Cavallera SI, [*Thesaurus doctrinae catholicae ex documentis Magisterii ecclesiastici*](#).
 - 6) P. Albertus a Bulsano OFMCap., [*De Tolerantismo religioso*](#).
 - 7) Dr. Franciscus Egger, Episcopus Brixinensis et Princeps, a) [*De indefectibilitate Ecclesiae*](#). b) [*De necessitate Ecclesiae*](#).
 - 8) P. Augustinus Deneffe SI, a) [*Ecclesia catholica se profitetur unice veram ecclesiam a Deo fundatam*](#). b) [*De eximia sanctitate*](#).
 - 9) Sac. Constantinus Joannes Vidmar, [*Compendium repetitorium Theologiae dogmaticae tum generalis cum specialis*](#).
 - 10) Sac. Antonius Martinet, [*Institutiones Theologicae ad usum seminariorum*](#).
- (Nota ab ed. *Ultra montes*).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXX, Kraków 2020